

Maarit Seppelin

Kartanolla tapahtuu





Hjalmar Munsterhjelm: Rantamaisema Hämeestä
Kuva: Bukowskis

Kartanolla tapahtuu

Suuret kiitokset vanhemmilleni ja suomen kielen opettajilleni, jotka
ovat edesauttaneet ja kehittäneet kielellisiä valmiuksiani

Maarit Seppelin

Kartanolla tapahtuu

Niemelän sukutarina

Fiktiivinen romaani

Nimikkeen automaattinen analysointi tietojen, erityisesti mallien, trendien ja korrelaatioiden, saamiseksi tekijänoikeuslain 13b § ("tekstin- ja tiedonlouhinta") mukaisesti on kielletty.

© 2025 Maarit Seppelin

Kannen suunnittelu: BoD

Sisuksen taitto: Maarit Seppelin

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki,
bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763 Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-80-9555-2

	Sivu
[OSA I - Niemelöitä eri paikkakunnilla	1]
[OSA II - Alman kuolema, hautajaiset ja kisailu	55]
[OSA III - Perinnönjako ja uusia suunnitelmia	105]
[OSA IV - Kesä kartanolla ja seuraava sukukokous	180]

SUKULUETTELOT

Vanhemmat (Hauho)	Lapset
Alfred ja Ethel Näslund	Karl, Alma, Axel ja Amanda
Alma Niemelä ja August Karlsson	Bertil, Bror ja Ursula (Ruotsissa)
Amanda (o.s.Niemelä) ja Magnus Olson	Thomas + lapset Jack ja Cathy (Australiassa)
Bertil ja Ulrica Niemelä	Lauri, Teemu ja Janne
Bror ja Elsa Niemelä	Urho ja Erik
Urho Niemelä, ex-puoliso Annikki	Reetta ja Terhi
Erik ja Katariina Niemelä	Erja
Lauri Niemelä (eronnut)	Petrus ja Hans
Teemu Niemelä ja Gisela Kokkonen, lapset edellisestä avioliitosta	Teppo ja Noora
Janne Niemelä (ollut 2 kertaa avoliitossa)	Meeri ja Oskari

Vanhemmat (Hauho)	Lapset
Reetta (o.s. Niemelä) ja Pekka Kuosmanen	Simo ja Saara
Terhi (o.s. Niemelä) ja Tuukka Turunen	Tino, Essi ja Aada-vauva
Petrus Niemelä, ex-puoliso Helinä	Mats ja Mia
Erja Niemelä ja Anselmi Poikonen	
Meeri Niemelä ja Kaius Berg	

Vanhemmat (Hausjärvi)	Lapset
Frans Anselm ja Maria Näslund	Ruth, Waldemar ja Ester
Waldemar ja Anna Näslund	Lennart ja Ingrid
Lennart ja Liisa Niemelä	Sampsa, Eljas ja Minna
Sampsa Niemelä ja ex-kumppani Mira	Neea
Minna Niemelä	Ria
Neea Niemelä ja Riku Lehtonen	

OSA I

Alkusanat

Tässä lifestyle-tyylisessä romaanissa perehdytään Niemelän sukuun ja sen kahteen sukuhaaraan, jotka ovat lähtöisin hämäläisistä Hauhon ja Hausjärven pitäjistä. Elämänmakuisessa sukutarinassa kohdataan eri-ikäisiä Niemelöitä monilla paikkakunnilla. Suvun jäsenillä on kykyä ja vapautta löytää omat kiinnostuksen kohteensa ja ammatit. Suvussa on neuvokkuutta, taiteellisuutta, päättelykykyä, energiaa, luovuutta, kädentaitoja ja rohkeutta. Henkilöhahmojen persoonaan kuuluvat piirteet avautuvat tarinan edetessä.

Kerronnassa ei voi välttyä ajatukselta, että teos on oman aikansa tuotos. Päävire on positiivinen ja tulevaisuuteen suuntaava, vaikka kirjoitushetkellä ympäröivän maailman poliittiset jännitteet huokuivat uhkia. Romaani ohjaa ajattelemaan toiveikkaasti tulevasta ja ponnistelemaan sen puolesta.

Suvun kantaäiti ja vanhin elossa oleva jäsen jättää kuoltuaan perinnön. Testamentti löytyy ja se luetaan pienissä paloissa yhteisessä kokoontumisessa. Perinnön saajat selviävät kisailun, keskustelujen ja yhteistyön pohjalta unohtamatta suvun jäsenten omia toiveita ja taipumuksia. Muilta saadulla kannustuksella on merkitystä. Päävoitto on joillekin Hauhon kartano ja sen tilukset, kun taas toisille yhteinen tekeminen ja yhdessä vietetty aika

merkitsevät eniten. Lakimiehen avustuksella selviävät rintaperillisten osuudet Alma-tädin ja August-sedän jättämästä varallisuudesta.

Tekoäly ei ole kirjoittanut romaania, mutta sen avulla on tehty historiatietojen ja kieliopin tarkistuksia. Kirjoittajaa on inspiroinut oman elämän suunnittelemattomat käänteet ja eri vaiheissa kohdatut henkilöt. Juoni on täysin fiktiivinen eikä henkilöillä ole vastinetta oikeassa elämässä.

Mottoja:

- *Hyvää ei synny nopeasti*
- *Tartu tilaisuuteen, sillä se ei välttämättä toistu*
- *Tutkimalla pääset eteenpäin*

Toivotan mukaansatempaavaa lukukokemusta kirjan parissa!

Niemelän suvun kantaäiti Alma

Niemelän suku on ollut olemassa pitkään. Alun perin sukunimenä oli ruotsinkielinen Näslund, jonka useat eri puolilla Suomea asuvista suvun jäsenistä ovat suomentaneet Niemeläksi. Monet ovat muuttaneet Kanta-Hämeestä töiden tai opiskelujen takia toisille paikkakunnille.

Alfred ja Ethel Näslundin vanhin poika Karl menehtyi nuorena sotamiehenä toisessa maailmansodassa Impilahden taisteluissa lähellä Laatokkaa. Nuorempi poika Axel kävi Hauhon kirkonkylän kansakoulua ja jatkoi sen jälkeen opintoja Hämeenlinnan Suomalaisessa Lyseossa. Lukion käyntiä varjosti toinen maailmansota.

Axel pääsi 16-vuotiaana asumaan Hämeenlinnaan puisen omakotitalon yläkertaan. Hän vietti koulun loma-ajat yleensä vanhempiensa luona Hauhon kartanolla avustaen talon töissä. Ylioppilaskirjoitusten jälkeen Axel sai työpaikan Hämeenlinnan lääninhallituksesta. ⁽¹⁾ Siellä hän eteni lähetistä tarkastajaksi ja edelleen kirjanpitäjäksi. Axel menehtyi poikamiehenä myöhään havaittuun keuhkosityöpään 1960-luvulla.



Hämeenlinnan lyseon lukio. Kuva: Riku Lehtonen. ⁽²⁾

Suvun vanhin, elossa oleva kantaäiti on 94-vuotias matriarkka Alma Niemelä. Hän kutsuu suvun koolle kotiinsa Hauhon kartanolle joka vuosi syyskuun ensimmäisenä viikonloppuna viettämään syntymäpäiväänsä, joka on 1.9. Syyskuun ensimmäinen lauantai sopii yleensä lähes kaikille, koska kesä on juuri päättynyt. Siihen aikaan on vielä riittävän lämmintä pitää puutarhajuhlat ulkona. Alma lähettää kauniisti käsin kirjoitetut kutsut Haminaan, Turkuun, Ahvenanmaalle, Vaasaan, Kuopioon, Helsinkiin ja Mikkeliin.

Alman pitkäaikainen kodinhoitaja Kerttu tekee elokuun lopussa suursiivouksen kartanossa. Verhot ja vuodevaatteet vaihdetaan, sohvut ja muut kalusteet imuroidaan, ikkunat pestään, matot toimitetaan ja lattiat kiillotetaan. Alman palkkaama kokki Olavi työskentelee kartanon keittiössä. Hän valmistaa joka päivä aamupalan, lounaan ja päivällisen. Ateriat tarjoillaan ruokasalissa. Alma käyttää rollaattoria siirtyessään huoneesta toiseen. Hän on ikäisekseen olemukseltaan ja mieleltään virkeä.

Almalla on kaksi poikaa, Bertil ja Bror, sekä yksi tytär, Ursula. Vanhempi poika Bertil muutti 1950-luvulla Turkuun. Hän ryhtyi opiskelemaan historiaa Åbo Akademiassa ja pääsi samalla pois äidin valvovien silmien alta. Bror lähti vastaavasti Helsinkiin opiskelemaan valtio-oppia. Kummatkin pojat perustivat perheet tahoillaan. Alman tytär eli nuorimmainen muutti Ruotsiin, eikä hänestä ole sen koommin kuultu juuri mitään.

Alman isä Alfred oli suomentanut nimen Näslund Niemeläksi 1890-luvulla. Alma säilytti tyttönimensä Niemelä, vaikka avioitui Augustin kanssa, mikä ei ollut tuohon aikaan kovinkaan tavallista. Alman pojat valitsivat aikuistuttuaan nimen Niemelä äitinsä mukaan, kun taas Ursula piti isänsä nimen Karlsson. Alma hoiti kartanoa aluksi ilman apuvoimia, mutta 1960-luvulla August palkkasi kaksi palvelijaa, toisen lapsia hoitamaan ja toisen keittiötehtäviin. Siivousta tekivät molemmat, toinen lähinnä keittiössä ja ruokasalissa ja toinen makuuhuoneissa. Alma saattoi suunnata energiansa Hauho-seuran toimintaan. Hän osallistui myyjäisiin, käsitöiden tekoon, illanviettoihin ja retkiin. Hauhon historian tutkimiseen ja kokoamiseen riitti aikaa iltaisin. Alma kehräsi langat

rukilla ennen kuin ryhtyi neulomaan villapaitoja ja sukkia. Alman kutomat sukat olivat suosittu myyntituote joulumyyjäisissä. Hauho-Seura perustettiin vuonna 1948 ja se toimi aktiivisena kotiseutuyhdistyksenä. Hauhon historian toinen osa julkaistiin kirjana vuonna 2009. ⁽³⁾ Alma vei mielellään sukunsa jäseniä, lapsia ja lapsenlapsia, tutustumaan yhteen seudun nähtävyyteen, Kotkon talomuseoon.

Alman mies August Karlsson työskenteli Tervasaaren paperitehtaalla Valkeakoskella päällikkötehtävissä. Eläkkeelle jäätyään August paneutui Hauhon kartanon kunnostamiseen. Etenkin puutarhan hoito kiinnosti häntä paperitehtaalla tehdyn uran jälkeen. Hän istutti pihalle tammia ja lehmuksia sekä lukuisia pensaita. Myös kaakelikivipohjainen vesiallas ja luonnonkivistä veistetyt patsaat sen ympärillä kuuluivat Augustin aikaansaannoksiin. August kuoli 72-vuotiaana vuonna 1994. Alma peri tuolloin miehensä miljoonaomaisuuden. Alma sijoitti viisaasti puolet perinnöstään osakkeisiin ja korkeatuottoisiin rahastoihin. Alman poika Bror ja pojanpoika Urho neuvoivat sijoitusasioissa.

Bertil ja Ulrica saivat Turussa kolme poikaa, joille annettiin nimet Lauri, Teemu ja Janne. Vanhin poika Lauri oli jo nuorena kätevä käsistään. Hän kävi Turun teknillistä oppilaitosta Sepänskadulla, josta valmistui koneinsinööriksi. Lauri, lempinimeltään Lare, muutti vuonna 1986 Puumalaan, jonne hän perusti konepajan. Bertilin veli Bror ja puolisonsa Elsa saivat Helsingissä kaksi poikaa, Urhon ja Erikin.

Alman serkku Waldemar on säilyttänyt ruotsinkielisen sukunimensä Näslund. Waldemarin isä Frans Anselm omisti kartanon naapuripitäjässä Hausjärvellä. Waldemar muutti töiden perässä Turkuun ja löysi sieltä puolisoonsa Annan. He saivat kaksi lasta, Lennartin ja Ingridin. Lennart opiskeli Turun kauppaoistossa, josta valmistui merkonomiksi vuonna 1959. Lennart harrasti aktiivisesti pesäpalloa Loimaan Palloilijoissa. Hän tutustui vaimoonsa Liisaan käydessään 1950-luvulla pelimatalla Haminassa. Loimaan Palloilijat vastaan Haminan Palloilijat -peli päättyi Haminan voittoon juoksuin 10–4.

Lennart ja Liisa kirjoittelivat toisilleen kirjeitä. Lennart matkusti usein viikonloppuisin junalla ja kesäisin myös moottoripyörällä Haminaan. He avioituivat vuonna 1961 ja jäivät asumaan vaimon synnyinpaikkakunnalle. He perustivat Haminan keskusta-kaupan, jossa myytiin elintarvikkeita ja polttoaineita. Hausjärven kartano myytiin paikallisen maatalon pitäjälle vuonna 1964 Lennartin muutettua pysyvästi Haminaan, kun myös Waldemar, Anna sekä Ingrid-tytär olivat asettuneet vakituisesti Turkuun.

Ingrid Näslund kävi keskikoulun jälkeen yhden vuoden Turun Marttayhdistyksen Talouskoulua. Valmistuttuaan hän toimi kaksilapsisessa lääkäriperheessä kodinhoitajana. Työhön kuului ruoanlaittoa, siivousta ja lastenhoitoa. Kahden vuoden kuluttua Ingrid päätti vaihtaa alaa, pyrki ja pääsi Turun yliopistollisen keskussairaalan apuhoitajakoulutukseen. Hän sairastui työharjoittelussa vuonna 1964 tuberkuloosiin, mitä hoidettiin antibiooteilla. Ingrid meni sinä kesänä kolmeksi kuukaudeksi lepäämään Paimion entiseen tuberkuloosiparantolaan, joka oli jo muutettu

Kartanolla tapahtuu on elämänmakuinen hyvänmielen romaani, joka sijoittuu 2020-luvun lopulle. Niemelän sukutarina kuljettaa lukijaa Hauhon kartanon maisemissa. Välillä poiketaan Ahvenanmaalla tarkkailemassa lintuja, minkä jälkeen palataan filosofoimaan Helsingin yliopistolle. Lapsiperheen elämää seurataan Mikkelissä. Kolme vanhempaa suvun jäsentä on muuttanut aikoinaan ulkomaille onnea etsimään.

Pojanpoika Urho ottaa vastuulleen sukukokousten järjestämisen suvun vanhimman eli Alma-tädin kuoltua. Samalla kartano saa uudet asukkaat Australiasta. Alma-tädin testamenttiin sisältyy kisojen järjestäminen, jossa kisailemaan pääsevät 15-70-vuotiaat Niemelät. Kisamenestyksellä on vaikutusta perinnönjakoon. Kartanoa ja saunarakennusta kunnostetaan seuraavana kesänä suvun ja osin ulkopuolistenkin voimin. Testamentin toimeenpanossa kuluu Alma-tädin ja August-sedän jättämiä perintörahoja, mutta viisailla sijoituksilla elämä kartanolla voi jatkua suvun hallussa. Teknologiset innovaatiot helpottavat kartanolle muuttavien arkea. Hauhoa ja kartanoa aletaan markkinoida turistikohteena. Mutta kuka on kartanon kummitus ja missä hän majoilee?

Kirjan juoni on täysin fiktiivinen eikä henkilöillä ole vastinetta oikeassa elämässä. Murteelliset ilmaisut ja internetistä löydetyt valokuvat elävöittävät tarinaa.

BoD

